

ПРИНЦИПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

С.В. Онищенко, *доктор економічних наук., професор*

А.Д. Глушко, *кандидат економічних наук, доцент*

Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м.Полтава

Пандемія COVID-19 детермінувала зміну глобального соціально-технологічного укладу: карантинні обмеження, що впроваджувалися з метою стримування епідемії, стали поштовхом для динамічної цифрової трансформації економічних систем. В свою чергу, поглиблення процесів діджиталізації спричинили появу нових ризиків та загроз інформаційній безпеці національної економіки. Вищезначене обумовлює актуальність проблеми забезпечення інформаційної безпеки національної економіки.

Розглядаючи інформаційну безпеку з позицій системного підходу, під системою забезпечення інформаційної безпеки національної економіки мається на увазі система цілей, методів, принципів, технологій забезпечення інформаційної безпеки держави, а також здійснення практичних завдань та застосування інструментів на рівні держави в цілому, регіонів та окремих суб'єктів господарювання, що мають забезпечити інформаційну безпеку національної економіки.

Органи державної влади в процесі реалізації національних економічних інтересів мають дотримуватися принципів інформаційної безпеки в економічній сфері, що враховують не лише зовнішні та внутрішні ризики і загрози, але й принципово нові можливості, що реалізуються в умовах діджиталізації. До основних принципів забезпечення інформаційної безпеки національної економіки правомірно віднести:

1. Принцип системності – передбачає розуміння системи інформаційної безпеки національної економіки як комплексу взаємопов'язаних елементів, що створюють цілісність та формують взаємодію із зовнішнім середовищем.

2. Принцип рефлексії – передбачає врахування елементів економіки та психології, зокрема, імпульсивності дій ринкових суб'єктів під впливом негативних чи позитивних зовнішніх чинників, пов'язаних із розвитком інформаційної економіки.

3. Принцип обмеженої раціональності – необхідність врахування нерациональної поведінки суб'єктів ринку.

4. Принцип синергізму – передбачає використання можливостей зміцнення інформаційної безпеки національної економіки завдяки тісній взаємодії всіх суб'єктів.

5. Принцип достатності та адекватності законодавчої бази – передбачає обґрунтування адекватного поточному рівню розвитку ключових елементів інформаційної економіки нормативно-правового забезпечення діяльності суб'єктів господарювання.

6. Принцип наявності цифрової інформаційно-комунікативної інфраструктури – передбачає забезпечення надійного цифрового зв'язку між усіма елементами інфраструктури, що гарантує безумовне збереження коштів всіх учасників ринку та унеможливує їх втрату через вади програмного забезпечення чи зв'язку.

7. Принцип оптимальної інтеграції економічної системи країни до світової системи господарських зв'язків – врахування необхідності повноцінної інтеграції економічної системи України до всіх легальних міжнародних економічних систем.

8. Принцип захисту економічних інтересів стейкхолдерів у мережі Інтернет – полягає у необхідності забезпечення безумовного захисту інтересів учасників транзакцій у мережі Інтернет, що вимагає відповідного вдосконалення діючого законодавства.

Дотримання зазначених принципів є основою забезпечення інформаційної безпеки національної економіки в умовах пандемії.

Література:

1. Onyshchenko S., Yanko, A., Hlushko, A., Sivitska, S. Conceptual principles of providing the information security of the national economy of Ukraine in the conditions of digitalization / S. Onyshchenko, A. Yanko, A. Hlushko, Sivitska S. // International Journal of Management (IJM). – 2020. – Volume 11, Issue 12. – pp. 1709-1726.

2. Варналій З. С. Економічна та фінансова безпека України в умовах глобалізації [монографія]. Київ : Знання України, 2020. 423 [1] с.

3. Varnalii, Z., Onishchenko, S., & Masliy, A. (2016). Threat prevention mechanisms of Ukraine's economic security. *Economic Annals-XXI*, 159(5–6), 20–24. <http://dx.doi.org/10.21003/ea.V159-04>.